

Lausunto	Dnro / Dnr	1 (4)
26.9.2023	61/11.01.01/2022	

Etelä-Suomen aluehallintovirasto/ ympäristölupavastuualue
 Helsingin toimipaikka
 Ratapihantie 9
 PL 1
 13035 AVI
kirjaamo.etela@avi.fi

Viite / Hänvisning
 Lausuntopyyntö 29.8.2023, ESAVI/25001/2023

Asia / Ärende

Massax Oy (ent. Vekko Oy), Slåtlidenin murskaamoalueen maa-ainelupa sekä kallion louhinnan, louheen murskauksen sekä maa-ainesten ja betonijätteen käsittelyn ympäristölupa, korkeimman hallinto-oikeuden osittain palauttama asia ESAVI/25001/2023, lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle

Massax Oy on esittänyt täydennyksessään 10.8.2023, että itäistä suojavallia ei rakenneta lainkaan ja on rajannut hakemusta rautatien käytölle aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi siten, että louhinta-alue ulotetaan 30 m etäisyydelle rata- alueen kiinteistörajasta. Lupa- ja valvontalautakunnalla ei ole tähän huomautettavaa, mutta lautakunta edellyttää, että asian ratkaisussa on otettava huomioon kaavoitusviranomaisen näkemys suunnitelman toteutusedellytyksistä.

Muutokset lupamääräyksiin

Lupamääräys 1:

Lupamääräyksen 1 osalta hakija on esittänyt täydennyksessään 10.8.2023, että ottamisalue pysyy kooltaan samana kuin aiemmin (37 ha) ja louhinta-alueen koko olisi 21,6 ha (aiemmin 22,5 ha). Uudeksi kalliokiviaineksen kokonaisottomääräksi on esitetty 2 874 000 m³ ktr (aiemmin 3 394 000 m³ktr). Lupa- ja valvontalautakunnalla ei ole ottamis- tai louhinta-alueen kokoon eikä kalliokiviaineksen kokonaisottomäärään huomautettavaa.

Liitteenä olevan asemapiirroksen osalta lupa- ja valvontalautakunta toteaa, että asemapiirros on suunnitellun pohjoisosan maavallin osalta edelleen liian suurpiirteinen ja hakemusaineistoa on täydennettävä ainakin vallin pituus- ja poikkileikkauksilla. Vallin lakikorkeus ja leveys on uuden asemapiirroksen perusteella sama kuin aiemmin.

Lupamääräys 2:

Lupamääräystä 2 on täydennyksessä 10.8.2023 esitetty muutettavaksi siten, että alin ottotaso olisi +26 ja siten sama kuin viereisen Rännarsten-murskaamon, joka on siirtynyt Seepsula Oy:n omistukseen. Rännarsten- murskaamolla on Porvoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen vuonna 2018 myöntämä maa-ainesten ottolupa. Lupa- ja valvontalautakunta pitää esitettyä muutosta

järkevänä alueen jatkokäyttöä ajatellen ja suhtautuu myönteisesti esitykseen. Toteutuksen yhteydessä on otettava huomioon maisemoidun korkotason suhde eteläpuoleisen kiinteistön (638-444-6-14) korkotasoon.

Lupamääräys 3:

Lupamääräystä 3 on täydennyksessä 10.8.2023 esitetty muutettavaksi siten, että ottoalueen eteläreuna muutetaan louhittavaksi kiinteistörajaan asti. Lupa- ja valvontalautakunta pitää esitettyä muutosta järkevänä alueen jatkokäyttöä ajatellen ja suhtautuu myönteisesti esitykseen. Muutos helpottanee myös louhinta-alueen vesien johtamista tasausaltaan kautta etelän suuntaan.

Määräys 7 sekä lupamääräyksiä 8 ja 9 muutokset:

Määräystä 7 on täydennyksessä 10.8.2023 esitetty muutettavaksi siten, että rakennettavan maavallin kokonaistilavuus on 1,0 miljoonaa m³ lupamääräyksessä aiemmin olevan 1,37 miljoonan m³ sijaan.

Lupamääräys 7 koskee molempia alueelle rakennettavia valleja. Korkein hallinto-oikeus otti kantaa erityisesti itäisen vallin rakentamiseen, mutta perustelujen voidaan katsoa koskevan myös pohjoista valliä osin, kun puhutaan pysyvän vallin ja jätteen loppusijoituspaikan perustamisesta, kuten tässä tapauksessa ollaan tekemässä. Pysyvän vallin rakentamisen ja ulkopuolelta tuotavien maa-aineksien osalta lupa- ja valvontalautakunta viittaakin korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen kohtaan 52, jossa todetaan, että ”*jotta vallin rakentamisessa olisi kysymys maa-ainesjätteen hyväksyttävästä hyötykäytöstä, tästä hyötykäytöstä olisi tullut olla lupahakemuksessa riittävän yksityiskohtainen suunnitelma. Lupahakemukseen liitetyistä vallin rakennepiirustuksista, hakijan selvityksistä tai kaivannaisjättesuunnitelmasta ei käy ilmi, mihin perustuu se, että valli on rakennettava hakemuksen mukaisena. Kun otetaan huomioon valliin käytettävien maamassojen huomattava määrä, vallin pituus, leveys ja korkeus, korkein hallinto-oikeus pitää selvänä, että maa-ainesjätteen sijoittamista vallirakenteeseen tässä laajuudessa ei ole pidettävä jätteen hyödyntämisenä.*”

Korkein hallinto-oikeus katsoi päätöksessään itäisen vallin osalta, ettei ympäristöluvan myöntämisen edellytyksiä ollut mahdollista arvioida maa-ainesjätteen loppusijoittamisen osalta riittävällä tavalla. Pohjoisen vallin kooksi on esitetty 1,0 miljoonaa m³ eli se on huomattavasti suurempi kuin itäinen valli. Vaikka korkein hallinto-oikeus otti ensisijaisesti kantaa itäiseen valliin, katsoo lupa- ja valvontalautakunta, että samoja periaatteita on sovellettava myös pohjoiseen valliin.

Lupa- ja valvontalautakunta vaatii, että hakija veloitetaan selvittämään myös jäljelle jääneen pohjoisen vallinosan osalta, mihin perustuu se, että valli olisi rakennettava hakemuksen mukaisena. Asiaa ei ole vielä kukaan avattu hakemuksen täydennyksessä eikä lupaviranomainen ole sitä täydennyspyynnössään edellyttänyt. Lupa- ja valvontalautakunta kuitenkin katsoo, että tämä on erittäin olennainen asia ja asia on selvitettävä ennen lupa-asian käsittelyä uudelleen. Kyseisen mittaluokan valli on katsottava pysyväksi rakenteeksi ja sen suunnittelu on tehtävä kuten maa-ainesjätteen loppusijoituspaikan. Tämän takia myös hakemusaineistoa on täydennettävä tältä osin. Jos vallin rakentamisen ensisijainen tarkoitus on ylijäämämaiden sijoittaminen, on vallin rakentaminen myös käsiteltävä jätelain (646/2011) 6 §:n mukaisena jätteen loppusijoitustoimintana.

Hakija ei ole missään vaiheessa perustellut tai osoittanut, mihin perustuu tarve rakentaa alueelle pohjoinen kiinteä maa-ainesvalli siinä kokoluokassa kuin hakemuksessa on esitetty. Hakemuksessa tai sen täydennyksissä ei ole esitetty tietoja meluesteen mitoituksen perusteista eikä ole esitetty mallinnusta, miten rakennettava valli vaikuttaa toiminnasta aiheutuvan melun leviämiseen. Lupa- ja valvontalautakunta vaatii, että nämä asiat on nyt selvitettävä, ennen kuin lupamääräystä 7 muutetaan ja asia ratkaistaan uudelleen.

Lupamääräyksien 8 ja 9 sanamuotojen osalta lupa- ja valvontalautakunta toteaa, että niitä on tarkistettava sen jälkeen, kun edellä mainitut loppusijoitustoimintaa koskevat asiat on ensin ratkaistu.

Lupamääräys 22:

Hakija on esittänyt päivityksessä 10.8.2023 lupamääräystä 22 muutettavaksi siten, että kiinteistöjen 11:25 ja 11:26 kaivojen veden laatua ei tarvitsisi enää seurata. Perusteluna esitykselle on todettu, että kiinteistön 638–470–11–25 kaivoa ei ollut näytteenoton yhteydessä löydetty ja kaivo kiinteistöllä 638–470–11–26 oli huonokuntoinen eikä se ollut enää käytössä.

Lupa- ja valvontalautakunta katsoo, että kaivojen tarkkailusta voidaan luopua, mikäli kiinteistöjen omistajat ovat ilmoittaneet kirjallisesti, että niitä ei enää käytetä juomavesikaivoina. Tarkkailusta poistuvat kaivot on kuitenkin korvattava uusilla asianmukaisilla pohjavesiputkilla ja tarkkailuohjelmaa on täydennettävä tältä osin.

Lupamääräys 28:

Lupamääräys 28 edellyttää, että ennen louhintatöiden aloittamista luvanhaltijan on oltava yhteydessä väylävirastoon ja luvanhaltijan on myös huolehdittava ennen töiden aloittamista, että oikeus radan huoltotien käyttöön on voimassa. Hakija on täydennyksessään 10.8.2023 ilmoittanut, että hakija on tehnyt yhdessä väyläviraston kanssa huoltotien kunnostussuunnitelman. Kunnostussuunnitelman pohjalta on laadittu tien kunnostussopimus. Kunnostussopimuksesta on puuttunut Porvoon kaupungin allekirjoitus.

Lupa- ja valvontalautakunta toteaa, että lupamääräyksen sanamuotoa on mahdollista tarkistaa vasta sen jälkeen, kun allekirjoitettu kopio kunnostussuunnitelmasta on toimitettu osaksi hakemusaineistoa.

Lupamääräys 37:

Hakija on arvioinut kalliokiviaineksen ottoa koskevan vakuuden pienentyvän, koska louhittavan kallion määrä pienenee. Lupa- ja valvontalautakunnalla ei ole huomautettavaa vakuussumman muuttamiseen.

Lupamääräys 38:

Hakija on täydennyksessään 10.8.2023 arvioinut jätteenkäsittelyä koskevan vakuuden pienentyvän, koska vastaan otettavan maa-aineksen määrä pienenee. Lupa- ja valvontalautakunnalla ei ole huomautettavaa vakuussumman muuttamiseen.

